

A 2008/8. SZÁM TARTALMA

LÓGYÓGYÁSZAT

Czímber Gy. E., Bozsaky É., Horváth D., Fekete Z.: Az eredményesség növelésének lehetőségei nem sebészi módszerrel végzett embrióátültetések esetén. Irodalmi összefoglaló és saját tapasztalatok / 451

BAROMFI

Nemes Cs., Ivanics É., Szalay D., Ursu K., Simonyai E., Glávits R.: Kispulykák astrovírus és rotavírus okozta bélgyulladásának hazai vizsgálata. Irodalmi áttekintés és saját megfigyelések / 464

HAL

Kotrik L., Hetyey Cs., Hegyi Á., Gál J., Urbányi B., Lefler K. K.: Az ultrahangvizsgálat alkalmazása az afrikai harcsa ivari működésének jellemzésében / 475

KISÁLLAT

Diks, B., Mischke, R., Niedorf, F., Kietzmann, M.: Kutya etilén-glikol-mérgezése – esetleírás és irodalmi áttekintés / 481

Balch, A., Mackin, A.: Kutyák immunközvetítette haemolyticus anaemiája – terápia és prognózis / 487

KEDVENCÁLLAT

Gál J., Szabó Z., Pazár P., Oppe N.: Intraossealis kanül beültetése és folyadékpótlás – korai szövődmények nagy termetű gyíkokban / 494

MŰSZER TECHNIKA

Dunay M. P., Németh T., Bodó G.: Az elektrosebészet alapjai / 498

Kovács K.: Lézer az állatorvoslásban. 1. rész. Általános alapismeretek / 506

KÖNYVISMERTETÉS

Perlaki E.: Baromorvoslástól az állatorvos-tudományig. Baranyai állatorvos-történeti emlékek (*Karasszon D.*) / 511

IN MEMORIAM

Dr. Horn Péterné Dr. Cserhidy Éva (1941–2008) (*Fülessy E.*) / 474

Czímber Gy. E. – Bozsaky É. – Horváth D. – Fekete Z.:

AZ EREDMÉNYESSÉG NÖVELÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI NEM SEBÉSZI MÓDSZERREL VÉGZETT LÓEMBRIÓ-ÁTÜLTETÉSEK ESETÉN. IRODALMI ÖSSZEFOGLALÓ ÉS SAJÁT TAPASZTALATOK

A nem sebészi úton történő lóembrió-átültetés eredményességét befolyásoló tényezőket mérték fel a szerzők a szakirodalom és saját tapasztalataik alapján. A fertilitásra ható egyéb biológiai tényezők mellett vizsgálták a szinkronizálás, a „szuperovuláltatás”, a technológiai lépések, a recipiens kezelése, az embrió minőségének (kor, morfológia, életképesség) hatását a kinyerési százalék és a recipiensek vemhesülési arányának alakulására. A saját kísérleti adataikból számított eredményességi mutatók (embriókinyerési arány és a vemhesülési százalék szorzata) hasonlóak az irodalomban közöltekhez. Ugyanakkor jelentős különbségeket tapasztaltak az egyes átültetési kísérletek eredményei között, amelyek elsősorban fertilitásbeli eltérésekkel magyarázhatók. Tapasztalataik szerint az átültetési folyamat sikeressége tovább fokozható új kezelések, kisebb technológiai változtatások beiktatásával.

Nemes Cs. – Ivanics É. – Szalay D. – Ursu K. – Simonyai E. – Glávits R.:

KISPULYKÁK ASTROVÍRUS ÉS ROTAVÍRUS OKOZTA BÉLGYULLADÁSÁNAK HAZAI VIZSGÁLATA. IRODALMI ÁTTEKINTÉS ÉS SAJÁT MEGFIGYELÉSEK

A szerzők hasmenés és fejlődésben való visszamaradás klinikai tüneteit mutató, előnevelt pulykaállományokban vizsgálták – a coronavírusok mellett –

a pulyka-astrovírusok (TAstV-1, TAstV-2) és a madár-rotavírusok előfordulását.

2005-ben 34, 2006-ban 54, 2007 júliusáig 27 célzottan vizsgált állományban mutattak ki pulyka-astro- és/vagy -rotavírusokat. Ezek közül 82 állományban (71%) önálló, míg 33 állományban (29%) kevert vírusfertőzést állapítottak meg.

A pozitívnak talált állományokban leggyakrabban az önálló rotavírusfertőzöttséget (2005-ben 10, 2006-ban 25, 2007-ben 9 állományban) mutatták ki. A gyakoriság tekintetében ezt követte az önálló pulyka-astrovírus-1-fertőzöttség (2005-ben 8, 2006-ban 14, 2007-ben 10 állományban). Kevert fertőzések esetén is e két vírus kombinációja volt a leggyakoribb. A pulyka-astrovírus-2-fertőzés önálló formában ritkábban fordult elő, mint valamilyen más vírussal kombinációban.

A pulyka-astrovírus-2-fertőzés már egyhetesnél fiatalabb életkorú madarakban megjelent és kéthetes kor után – egyetlen állomány kivételével – már nem volt megállapítható. A pulyka-astrovírus-1-fertőzés rendszerint 3–4 hetes madarakban fordult elő. Kombinált vírusfertőzések esetén e vírusok megjelenése fiatalabb életkorra tolódott. A rotavírusfertőzöttség fellépését az előbbiekhöz hasonló tendencia nem jellemezte, az különféle életkorú, előnevelt állományokban egyaránt megállapítható volt.

A pulyka-astrovírus-1, a pulyka-astrovírus-2 és ezek különféle kombinációi esetén – az összes vizsgált állomány életkorát figyelembe véve – a legkorábbi és a legkésőbbi megállapítás között kb. 2 hét különbség volt. Az önálló rotavírusfertőzöttség esetén ez az időtartam 4 hét volt.

A kórhatározás – a járványtani adatok, a kórbonctani és kórszövetteni elváltozások értékelése mellett – a vírusok molekuláris diagnosztikai módszerekkel történő kimutatásán alapult. A vírusfertőzések önálló formájában az elhullások csak kismértékben emelkedtek. A megállapított vírusfertőzéssel egy időben azonban a beteg állatokból gyakran lehetett valamilyen baktériumot is kitenyészteni. Ilyenkor a mortalitás is nagyobb volt. A vizsgált vírusfertőzött állatok testtömege elmaradt az adott életkorra

elvárhatótól.

Kotrik L. – Hetyey Cs. – Hegyi Á. – Gál J. – Urbányi B. – Lefler K. K.:

AZ ULTRAHANGVIZSGÁLAT ALKALMAZÁSA AZ AFRIKAI HARCSEA IVARI MŰKÖDÉSÉNEK JELLEMZÉSÉBEN

A szerzők elsőként alkalmaztak ultrahangos vizsgálati módszert afrikai harcsa ivari működésének kvalitatív és kvantitatív jellemzésére. Rögzítették a hím (tejes) és a nőstény (ikrás) egyedek gonádjainak szonoanatómiai jellemzőit. Ultrahangos ábrázolási síkokat validáltak a petefészkek méréséhez, ennek segítségével jellemezni tudták az afrikai harcsa ikrás egyedeinek ivari ciklusát. Az ultrahangos mérési eredmények pontosságát kórtani vizsgálatok során erősítették meg. Megállapították, hogy nincs szignifikáns különbség az *in vivo* képalkotó eljárás és a post mortem *in vitro* elvégzett mérések eredményei között.

Gál J. – Szabó Z. – Pazár P. – Oppe N.:

INTRAOSSEALIS KANÜL BEÜLTETÉS ÉS FOLYADÉKPÓTLÁS – KORAI SZÖVŐDMÉNYEK NAGYTERMETŰ GYÍKOKBAN

A szerzők röviden áttekintik a hüllők intraossealis folyadékpótlásának a lehetőségeit, ismertetik az intraossealis kanülálás szabályait és felhívják a figyelmet néhány gyakoribb hibalehetőségre a módszerrel kapcsolatosan.

Dunay M. P. – Németh T. – Bodó G.:

AZ ELEKTROSEBÉSZET ALAPJAI

A szerzők bemutatják az elektrosebészeti eszközök működésének fizikai alapjait, továbbá a technológia rohamos fejlődésének különböző állomásait. Ismertetik a mono- és bipoláris rendszerek felépítését, a klasszikus és új elektrosebészeti üzemmódok felhasználási területét. Összefoglalják a páciens biztonságát szolgáló technikai fejlesztéseket, a különböző korszerű eszközök

előnyeit, és felhívják a figyelmet a hibás használat következményeire.

Kovács K.:

LÉZER AZ ÁLLATORVOSLÁSBAN. 1. RÉSZ. ÁLTALÁNOS ALAPISMERETEK

A szerző cikksorozata első részében ismerteti a lézer működési elvét, a különféle lézertípusokat, a szöveti kölcsönhatásokat. A lézerkészülékek rövid bemutatása után részletesen elemzi a veszélyeket és a biztonsági követelményeket, ill. előírásokat.